Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Drejtoria e Statistikës

Shkup, 21 nëntor 2024

Njoftim për shtyp

Zhvillimet monetare në Republikën e Maqedonisë së Veriut: tetor 2024

- Në tetor 2024, **paraja e gjerë (agregati monetar M3[1,2])** shënoi rritje mujore prej 1,6%, si rezulat i rritjes së parave të depozitave, depozitave afatshkurtëra dhe depozitave afatgjata deri në dy vjet, me rënie të parave të gatshme në qarkullim. Analizuar në bazë vjetore, paraja e gjerë është rritur për 9,1%, kryesisht për shkak të rritjes së parave të depozitave, me kontribut pozitiv edhe të depozitave afatgjata deri në dy vjet dhe parave të gatshme në qarkullim, ndërsa depozitat afatshkurtëra shënuan rënie.

- **Totali i depozitave[3],** në tetor shënoi rritje mujore prej 1,7% si rezultat i rritjes së depozitave në të dy sektorët, e cilia është më e theksuar te sektori korporativ. Rritja vjetore e totalit të depozitave prej 11,0% vjen si pasojë e rritjes së depozitave në të dy sektorët, me kontribut më të theksuar në sektorin e "amvisërisë".

Tabela 1. Paraja e gjerë dhe totali i depozitave të sekotrit joqeveritar

	gjendja (në milionë denarë)					ndryshimet vjetore (во %)					ndryshimet mujore (në %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024
Paraja e gjerë M4	**595,151**	**591,336**	**607,881**	**616,771**	**626,829**	**8.7**	**9.5**	**7.6**	**8.6**	**10.7**	**4.3**	**-0.7**	**0.5**	**-0.7**	**1.6**
Paraja e gjerë M3	**529,264**	**521,804**	**535,985**	**540,047**	**548,828**	**5.9**	**6.6**	**5.4**	**6.7**	**9.1**	**4.5**	**-0.9**	**0.4**	**-1.2**	**1.6**
nga të cilat:															
Paratë në qarkullim	50,002	49,336	51,377	52,062	51,892	5.3	8.6	7.6	9.9	10.7	7.5	1.5	2.2	-1.9	-0.3
Depozitat e parave	211,402	202,074	211,126	212,711	216,583	12.4	11.4	8.8	11.3	14.5	10.0	-1.9	0.3	-0.9	1.8
Depozitat afatshkurta	215,860	215,551	215,501	212,930	215,479	0.6	1.0	0.1	-2.0	-0.3	-0.5	-1.1	0.2	-2.3	1.2
Depozitat afatshkurta deri në 2 vjet	51,999	54,842	57,981	62,345	64,875	4.5	10.8	12.7	23.9	27.7	2.1	1.4	0.0	3.0	4.1
Totali i depozitave	**534,241**	**531,140**	**544,683**	**555,602**	**564,962**	**8.7**	**9.3**	**7.2**	**8.8**	**11.0**	**4.0**	**-0.9**	**0.4**	**-0.4**	**1.7**
nga të cilat:															
Sektori korporativ	161,432	150,674	153,830	158,056	163,182	13.2	12.2	4.7	4.7	10.0	6.6	-2.4	1.0	-0.5	3.2
Në denarë	109,266	100,009	103,684	107,476	112,523	15.8	12.5	5.6	7.9	14.8	8.5	-3.6	1.7	0.6	4.7
Në valutë të huaj	52,166	50,664	50,146	50,580	50,659	8.2	11.4	2.8	-1.5	0.6	2.7	0.1	-0.4	-2.8	0.2
Amvisëritë	348,745	354,741	364,432	372,219	374,889	7.9	8.7	8.9	11.2	11.7	3.5	0.1	0.0	0.1	0.7
Në denarë	173,543	177,631	184,627	190,026	191,184	11.8	13.7	13.1	18.0	18.2	6.4	0.6	-0.6	-0.3	0.6
Në valutë të huaj	175,201	177,109	179,805	182,194	183,704	4.4	4.0	4.8	4.9	5.6	0.7	-0.3	0.5	0.6	0.8

Burimi: BPRMV-ja.

---

[1] Duke filluar nga qershori 2018, Banka Popullore përdor agregatin monetar M3 si përkufizim i ri standard për paranë e gjerë. Për qëllime analitike, agregati monetar M4 do të vazhdojë të llogaritet dhe publikohet.

[2] Agregatin monetar M1 e përbëjnë paratë e gatshme në qarkullim dhe depozitat pa afat. Agregati monetar M2 është i përbërë nga agregati M1 bashkë me depozitat afatshkurtra, ndërsa agregati monetare M3 (paraja e gjerë), përveç agregatit monetar M2 i përfshin edhe depozitat me maturitet nga një deri në dy vjet. Rrjedhimisht, agregati monetar M4 përbëhet prej agregatit monetar M3 dhe depozitat afatgjate me maturitet mbi dy vjet. Për shpjegim më të hollësishëm, shihni Metodologjinë: https://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija%20_monetarna_07_2021_al.pdf

[3] Totalin e depozitave e depozitave e përbëjnë të gjithë depozitat e përfshirë në agregatin monetare M4, të cilat i takojnë sektorit korporativ, amvisërive, institucioneve tjera financiare, institucioneve jofitimprurëse që u shërbejnë amvisërive dhe vetëqevirsjes lokale.

– Në tetor, **totali kredive** realizoi rritje për 1,8% dhe përkatësisht 9,2%, në bazë mujore dhe vjetore. Ndryshimi mujor dhe vjetor është rezultat i rritjes së kerditimit në dy sektorët, me kontribut më të shprehur në rritjen e kredive të sektorit korporativ.

Tabela 2. Totali i kredive në sektorin joqeveritar

	gjendja (në milionë denarë)					ndryshimet vjetore (во %)					ndryshimet mujore (në %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024
Totali i kredive	**444,721**	**449,251**	**462,435**	**469,266**	**477,837**	**5.1**	**6.1**	**6.4**	**7.5**	**9.2**	**1.3**	**0.3**	**0.8**	**0.4**	**1.8**
nga të cilat:															
Sektori korporativ	212,768	214,268	221,765	223,900	230,277	3.3	5.4	5.8	7.5	10.4	2.2	0.0	0.6	-0.1	2.8
Në denarë	131,089	134,280	144,110	149,795	156,801	7.1	11.9	16.2	19.7	23.6	2.7	1.0	2.6	0.9	4.7
Në valutë të huaj	81,679	79,988	77,656	74,104	73,476	-2.3	-3.9	-9.3	-10.9	-10.0	1.4	-1.7	-2.8	-2.1	-0.8
Amvisëritë	229,404	232,313	238,057	242,919	245,198	6.7	6.8	7.1	7.7	8.2	0.5	0.5	1.0	0.8	0.9
Në denarë	125,223	126,809	130,453	133,210	134,486	5.1	5.8	7.2	7.6	8.1	0.0	0.3	1.2	0.8	1.0
Në valutë të huaj	104,180	105,504	107,603	109,709	110,713	8.8	8.1	7.0	7.8	8.4	1.2	0.6	0.7	0.8	0.9

Burimi: BPRMV-ja.

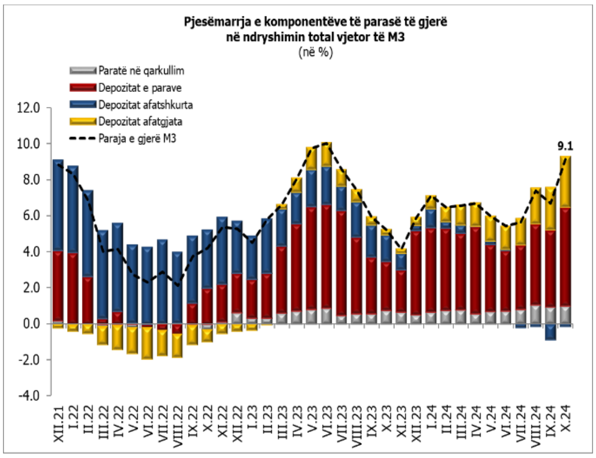

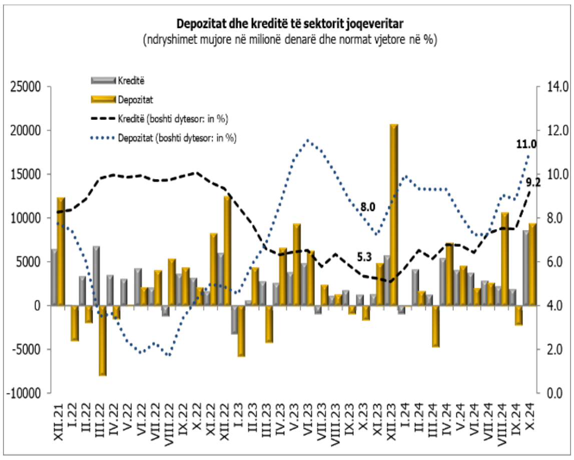

Burimi: BPRMV-ja.

1. Depozitat dhe kreditë e sektorit korporativ[4]

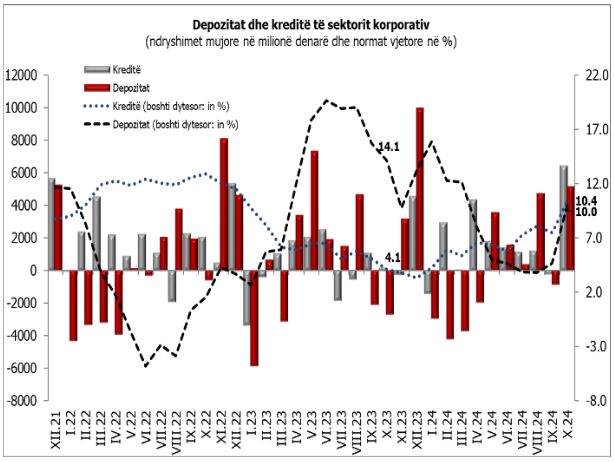

Burimi: BPRMV-ja.

[4] Për nevojat e këtij njoftimi, sektori korporativ i përfshinshoqëritë publike dhe private jofinanciare.

- Te totali i **depozitave të sektorit korporativ**, në tetor është shënuar rritje mujore prej 3,2%, e cila vjen si rezultat i rritjes së parave të depozitave dhe depozitave afatshkurtëra në denarë, me rritje të depozitave afatgjata, ndërsa depozitat afatshkurtëra në valutë të huaj shënuan rënie. Krahasuar në nivel vjetor, depozitat e sektorit korporativ janë më të larta për 10,0%, kryesisht si rezultat i rritjes së parave të depozitave, ndërsa kontribut pozitiv shtesë kanë edhe depozitat afatgjata dhe depozitat afatshkurtëra në denarë, ndërsa depozitat afatshkurtëra në valutë të huaj shënojnë rënie.

- Këtë muaj, **kreditë e sektorit korporativ**[5], kanë realizuar rritje mujore prej 2,8%, përkatësisht, me rritje vjetore prej 10,4%. Njëkohësisht, ndryshimi mujor dhe vjetor tërësisht vjen nga rritja e kreditimit në denarë, me rënie të kredive në valutë të huaj.

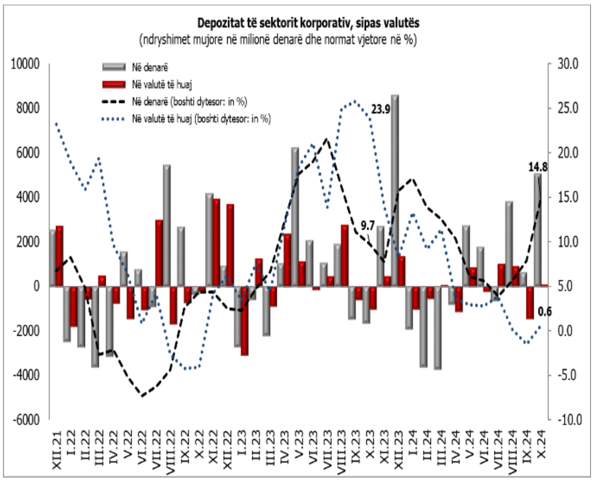

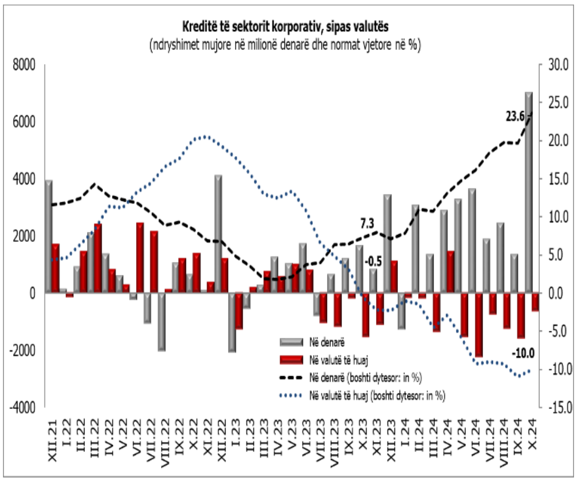

Burimi: BPRMV-ja.

2. Depozitat dhe kreditë e amvisërive[6]

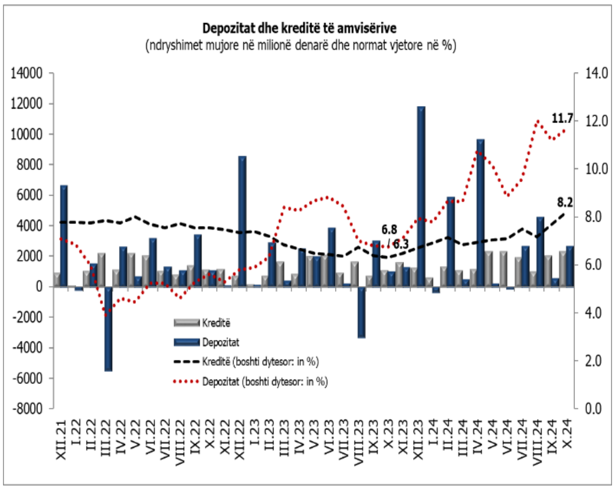

Burimi: BPRMV-ja.

[5]Duke filluar nga qershori i vitit 2018, dhe në pajtim me metodologjinë e re, të dhënat për instrumentet financiare në denarë me klauzolë valutore janë përfshirë në kuadër të valutës së huaj.
[6]Për nevojat e këtij njoftimi, amvisëritë u referohen personave fizikë dhe të ekzekutuesve të pavarur të veprimtarisë.

- Në tetor, **totali i depozitave të amvisërive** u rrit për 0,7% në nivel mujor, tërësisht si rezultat i rritjes së depozitave afatgjata në denarë dhe në valutë të huaj, në kushte të rënies së depozitave me afat të shkurtër dhe parave të depozitave. Rritja vjetore prej 11,7% vjen si pasojë e rritjes së parave të depozitave dhe depozitave afatgjata në denarë dhe në valutë të huaj, ndërsa depozitat afatshkurtëra shënuan rënie.

- Në tetor, **kreditë e amvisërive**, shënuan rritje mujore dhe vjetore prej 0,9%, përkatësisht 8,2%. Ndryshimi në të dy bazat është rezultat i rritjes së kredive në denarë dhe në valutë të huaj, me kontribut më të madh të kredive në denarë.

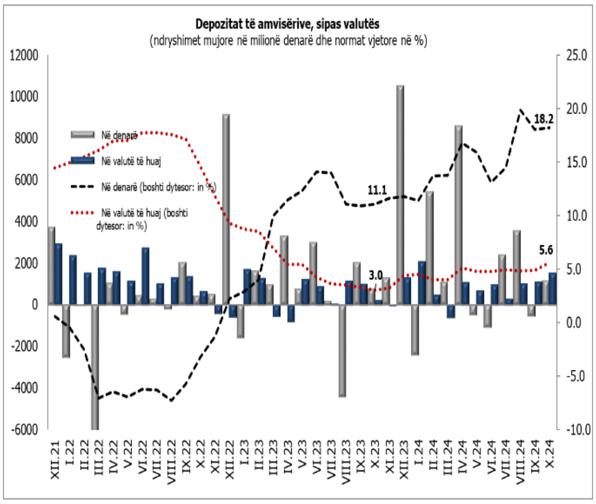

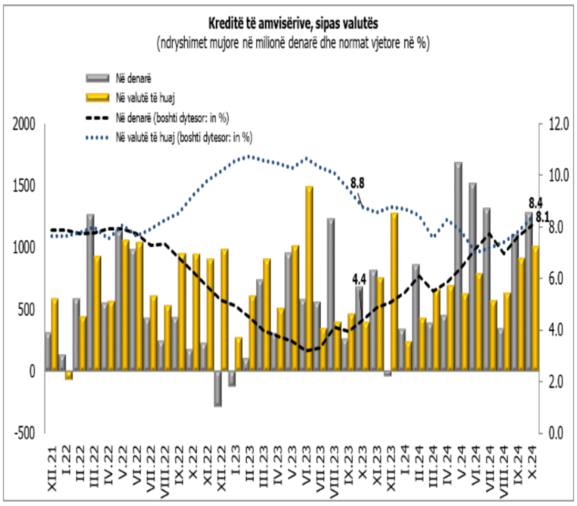

Burimi: BPRMV-ja.

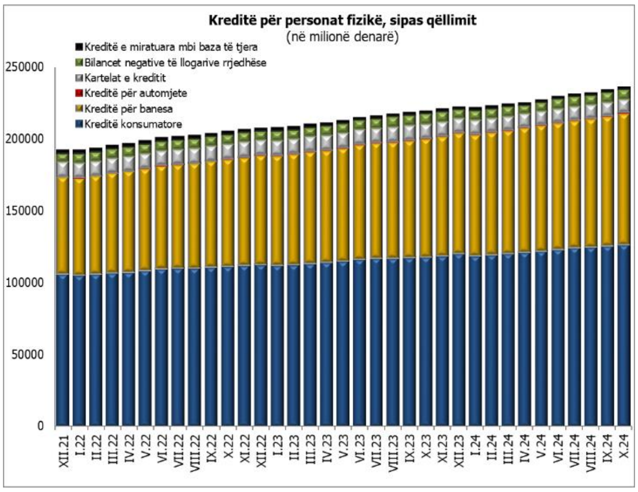

Burimi: BPRMV-ja.

Tabela 2. Kreditë e bankave dhe kursimoreve të dhëna për personat fizikë, sipas qëllimit

	gjendja (në milionë denarë)					ndryshimet vjetore (në %)					ndryshimet mujore (në %)				
	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024	12.2023	3.2024	6.2024	9.2024	10.2024
Kreditë konsumatore	119,868	119,858	122,857	125,233	126,322	6.5	5.8	5.8	6.7	7.2	1.1	0.4	0.8	0.6	0.9
Kreditë për banesa	83,891	85,555	87,920	90,191	91,164	10.5	10.4	10.2	11.0	11.3	1.4	1.0	0.9	1.0	1.1
Kreditë për automjete	399	399	419	430	434	11.4	13.1	14.6	13.5	13.6	2.7	1.8	2.1	-0.6	0.9
Kartat e kreditit	9,835	9,459	9,332	9,184	9,199	-4.7	-6.8	-8.0	-9.0	-8.5	-1.9	-0.8	-0.3	-0.8	0.2
Bilancet negative të llogarive rrjedhëse	6,000	6,820	6,846	6,857	6,956	0.6	6.1	7.9	-1.9	-0.8	-13.8	2.3	5.7	4.6	1.5
Kreditë e miratuara mbi baza të tjera	1,782	1,658	1,579	1,563	1,570	-19.3	-21.2	-18.8	-17.5	-16.1	-2.5	-1.7	-2.0	0.7	0.4

Burimi: BPRMV-ja.

– Në tetor, analizuar sipas qëllimit të kredive të miratuara për personat fizikë, te **kreditë konsumatore dhe banesore**, si kategori më të përfaqësuara, shënohet rritje mujore prej 0,9% dhe përkatësisht 1,1%, si dhe rritje vjetore prej 7,2% dhe përkatësisht 11,3%. Këtë muaj, te **kreditë për automjete** shënohet rritje mujore dhe vjetore prej 0,9% dhe përkatësisht 13,6%. Në tetor, kreditë e miratuara për **kartelat kreditore** dhe **bilancet negative të llogarive rrjedhëse** janë më të larta për 0,2% dhe përkatësisht 1,5% në bazë mujore, ndërsa në bazë vjetore shënojnë rënie prej 8,5% dhe përkatësisht 0,8%. Në kreditë e miratuara **në baza tjera** shënohet rritje mujore prej 0,4%, me rënie vjetore prej 16,1%.

***

Informacione shoqëruese

Të dhënat e serive kohore: Bilance dhe pasqyra të institucioneve depozituese, të dhëna mujore: https://www.nbrm.mk/monetarna_statistika-al.nspx

Shpjegime metodologjike:
https://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija%20_monetarna_07_2021_al.pdf

Informacioni për ndryshimet metodologjike në statistikën monetare, statistikën e institucioneve tjera financiare dhe statistikën e normave të interesi:
https://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija%20_monetarna_07_2021_al.pdf

Publikimet e ardhshme: Kalendari i publikimit të të dhënave
https://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendari_i_publikimit_t%C3%AB_t%C3%AB_dh%C3%ABnave.pdf

Zhvillime monetare në Republikën e Maqedonisë së Veriut: 20 dhjetor 2024 (mesatare referuese, përshirë nëntorin e vitit 2024).

Për pyetje të gazetarëve, Ju lutemi kontaktoni me personat nga Kabineti i Guvernatorit.

Për informacione më të hollësishme lidhur me të dhënat e publikuara statistikore, na kontaktoni në: contact.statistika@nbrm.mk ose në numrin e telefonit lokali 02/3215-235). 108/110.